

Roar Steffensen

Kald det kærlighed

Missionærliv i Peru

ROAR STEFFENSEN

Kald det kærlighed

Missionærliv i Peru

LOGOSMEDIA

Indhold

Kapitel 1: Kald og kærlighed	7
Kapitel 2: Præst blandt dæmoner og helgener	59
Kapitel 3: Bibelskolelærer med mange bolde i luften	125
Kapitel 4: Kamppladser og konflikter	157
Kapitel 5: Familieliv i Peru	173
Kapitel 6: Videomission over grænser	211
Kort over Peru	243

KAPITEL 1

Kald og kærlighed

Kristus, Moder Jord og bjergånderne

Det er kort efter nytår, og på en bjergside i byen Juliaca, 3.800 meter oppe i Andesbjergene, deler en mand noget farvet pulver ud til en gruppe, der står i en halvcirkel omkring ham. Bag ham brænder et bål. De forsamlede er en familie fra byen, der har bedt manden hjælpe dem med at ofre til Pachamama, Moder Jord. Efter tur kaster de pulveret på bålet, så gnisterne fyger omkring dem.

For hver håndfuld pulver, de kaster på bålet, ønsker de velsignelse, lykke og held over forskellige ting i det nye år. Det kan være øget velstand, godt helbred, et nyt job og så videre. Rituallet fortsætter, og flere ting ofres på bålet. Det verdensbillede, der lig-

ger bag denne praksis, har rødder i Perus stolte fortid, inkatiden og andre endnu tidligere kulturer, hvor man tilbad solen, jorden og bjergånderne.

På toppen af bjerget, hvor dette hedenske ritual udføres, står en stor hvid Kristus-figur. Men langs vejen nede fra byen og op til Kristusfiguren kan man se massevis af offerbål og andre tegn på ofringer til Moder Jord. Det er altså ikke første gang, sådan et ritual udføres her.

Dette bjerg tillægges en særlig kraft, for her bor de stærke bjergånder, apuerne. De påkaldes ofte ved, at man bringer ofre i form af alkohol, cocablade, blomster og andre ting.

Og det er ikke kun på bjergsiden under Kristusfiguren, at disse ofringer foregår. I nicher på bagsiden af den platform, hvor Kristusfiguren er placeret, kan man også se tydelige spor efter ofringer. Det foregår så at sige bag ryggen på Kristus, for der kan han jo ikke se det, så det er her, det mere okkulte foregår.

Nogle af askedyngerne på bjergsiden vidner om en slags voodoo-tradition. Man kan tage en ting, der tilhører en fjende, eller en, man ønsker, det skal gå dårligt, og så bringe det til en klog kone. Hun vil så lave et bål og ofre det til Pachamama og bede om forbandelse over denne person. Og det sker, at folk får *mal viento*, dårlig vind, og bliver syge, eller at det går dem dårligt på anden vis.

Alle disse ofringer til Pachamama og påkaldelsen af apuer her på bjerget med Kristusfiguren viser meget tydeligt, hvordan man blander ånde- og overtro sammen med kristendommen. Det er en helt almindelig praksis i Andesområdet, og mange

Ofring til Moder Jord og til bjergånderne ved Cristo Blanco i Juliaca.

latinamerikanere opfatter den slet ikke som værende i strid med kristendommen.

Det så jeg med egne øjne for nogle år siden på en bustur fra Juliaca til Cusco sammen med en rejsegruppe fra Danmark. Passagererne sad og nød udsigten fra Altiplanoen til de høje Andesbjerge, og jeg brugte tiden på at snakke lidt med chaufføren.

Jeg spurgte ham til dette med at ofre til Pachamama og blande andinsk åndetro og kristendom sammen. Hans svar var: Det er os, der er de rigtige kristne, og ikke alle de nye sekter. Underforstået: Hans eget verdensbillede var også en sammenblanding af religioner, og det så han som den ægte, katolske tro. De moderne sekter, han omtalte, var så blandt andre os, de lutherske kirker og andre protestantiske kirker, der taler imod religionsblanderiet.

Sandheden er, at den katolske kirke i Peru ikke gør ret meget for at undgå sammenblandingen. De deltager ofte med præster og processions ved fester og højtideligheder, som rummer mange elementer af religionssammenblanding.

Dette er hverdag i Juliaca og andre steder i Andesbjergene. Og det siger noget om, at mennesker er fanget i hedenskabets angst og mørke – på trods af den kristne fernis. For uanset hvor meget du ofrer, kan du aldrig vide, om Pachamama vil forbarme sig. Du kan aldrig vide, om din nabo vil kaste en forbandelse på dig. Du kan aldrig vide dig sikker. Frygten følger folk som en mørk skygge.

Mellem levende og døde

Et andet tidspunkt på året, hvor man tydeligt oplever sammenblandingen af hedenskab og kristendom, er første søndag i november, allehelgensdag, hvor tusindvis af mennesker er ude på gravpladserne i Arequipa for at mindes deres døde. I Peru sidder familierne ved deres afdødes grave og har fællesskab med dem, hædrer dem og holder fest med dem.

Som mange vil vide, hvis man har læst Isabel Allende eller Gabriel García Márquez, er skellet mellem levende og døde, mellem det realistiske og det magiske, ikke så skarpt, som i vestlig, europæisk kultur. Mange sydamerikanere tror, at man kan kommunikere med de døde, særligt på De dødes Dag, som fejres i forbindelse med allehelgen. Gravene er bygget som små, fine huse, så sjælene har noget at bo i, når de vender tilbage. Og det gør de på De dødes Dag, og derfor er der fest for de afdøde rundt om på gravpladserne i Peru denne dag. Man spiser med de døde, serverer deres yndlingsretter, synger deres sange og drikker en masse alkohol. I nogle hjem sætter man mad og vand frem i vinduet eller andre steder, så de døde kan komme og spise af det.

Alt dette gør man ikke kun for at mindes, men også for at være sammen med de døde og for at bede for dem, fordi man tror, at det kan hjælpe dem hurtigere gennem skærsilden og ind i saligheden. Det er ikke en festdag, man tager let på, for man er bange for ikke at gøre det godt nok, så man påkalder sig de afdødes vrede.

Fejringen af De dødes Dag har rødder i den gamle andinske kultur fra før spaniernes ankomst, hvor man havde tradition for at mindes forfædrene. Denne tradition er blandet sammen med den katolske tanke om de dødes ophold i skærsilden.

I katolsk forståelse er helgener gode kristne, der har et overskud af gode gerninger, som andre kan gøre sig fortjent til at få del i, hvorved de kan komme hurtigere gennem skærsilden. Og det har man naturligt knyttet sammen med De dødes Dag, så man beder om, at helgenernes gode gerninger må komme familiens

døde til gode. Og det er på mange måder længslen efter evig lykke og salighed, længslen efter fred i sjælen både nu og i døden, der driver peruanerne til at feste med de døde og bede til helgenerne om, at deres gode gerninger må hjælpe dem gennem skærsilden.

Men mange af de levende, der sidder på gravpladserne sådan en dag, føler sig allerede lidt døde indeni. Mange peruanere oplever stor frustration og meningsløshed, fordi den økonomiske og sociale ulighed er enorm. Mange er fattige og marginaliserede uden særlig mulighed for at ændre på deres situation. Det hårde arbejde giver ikke den frugt, man håber på, og mange føler sig fremmedgjorte og fanget i en håbløs spiral. Det medfører blandt andet, at der er store problemer med alkohol. Korruption og intern racisme øger kun oplevelsen af magtesløshed og nedværdigende forhold. Mange er vokset op med vold og overgreb – noget, som kun avler mere vold og flere overgreb.

Den økonomiske vækst gennem de sidste par årtier har dog betydet, at flere har fået bedre forhold. Men det har også betydet, at materialismen er eksploderet, og forbrugerismen har fået gode kår. Indkøbscentre er blevet de nye templer, og mange har skiftet både Gud og Pachamama ud med Mammon.

Og selvom mange er vokset op med et tilhørsforhold til kirken, oplever mange, at kirken mest er et selvopholdende system, der ikke har syn for den enkelte. Som en ung mand engang sagde til mig: »Jeg er en forladt katolik. Kirken har forladt os og bryder sig ikke om os.«

Men den åndelige tomhed og tørsten efter mening i livet er stadig stor. Derfor søger nogle mod de herlighedsteologiske og

karismatiske kirker. Karismatikken passer godt til den ekspresive, latinske livsstil, og dens løfter om økonomisk og personlig vækst tiltrækker mange. Der er uden tvivl en del, der føler sig mere set og imødekommet i disse kirker end i den katolske kirke. Men også her bliver de bundet i lovtrældom og knyttet til stærke ledere, der stiller krav om alt fra tiende til tøjstil.

Det var denne sammenblanding af hedenske traditioner og katolsk tro, social og økonomisk ulighed og en kultur præget af mistillid, korruption og håbløshed samt en længsel efter mening, som vi landede i, da vi blev udsendt som missionærer til Peru i januar 2002. Her skulle vi bo og leve som familie og være med i en lille luthersk kirke og på forskellig måde vise dem hen til Kristus.

Hvad har de gang i?

Men hvordan i alverden finder nogenlunde almindeligt begavede unge mennesker på at tage to små børn med om på den anden side af jorden og i flere år slå sig ned i et land, som dengang var mest kendt for fattigdom og interne konflikter?

Måske har det noget med tro, mod og Helligånd at gøre? Det er jeg faktisk ret sikker på, og det vil de kommende sider også give indtryk af.

Men det har også noget at gøre med forskellige input igennem vores barndom og ungdom. Det var i hvert fald ikke en pludselig indskydelse eller en beslutning truffet i et anfald af momentan sindssyge, selv om vi af og til kunne se i øjnene på folk, at det netop var, hvad de tænkte om os.

Når vi fortalte om vores beslutning om at rejse til Peru som missionærer, var den første reaktion ofte: »Næh, hvor spændende ...« Når vi så fortalte, at vi regnede med at være der i mere end et år eller to og bosætte os der i adskillige år, så begyndte blikket at flakke, og man kunne fornemme tankerne bag øjnene: Hvad har de gang i? Ved de, hvad de gør? Stakkels børn ...

Men det var nu engang den afklaring, vi var nået frem til dér i slutningen af halvfemserne og i begyndelsen af nullerne. Og på trods af bump på vejen og træthed undervejs har vi aldrig fortrudt det.

Vejen til denne afklaring var ikke helt lige og jævn. Men vi kan godt få øje på nogle vigtige faktorer, som spillede ind undervejs. Som barn var jeg meget interesseret i både historie og geografi, og jeg drømte tit om at tage ud i verden og opleve steder, der var både større og mere eksotiske end Fiskbæk. Man kan sige, at det ikke skulle være så svært at finde det, men i forhold til andre oplevede jeg, at jeg var mindre bundet til det hjemlige. Udlængslen var en del af min identitet helt fra barndommen.

Der er ingen tvivl om, at vores ophold på Sædding Efterskole i 1988-89 har haft stor indflydelse på os. Ikke kun, fordi det var her, Merete og jeg mødte hinanden første gang, men også fordi det var tydeligt at mærke, hvordan ydre mission var en hjertesag. Det var en naturlig og selvfølgelig ting at følge med i, og det gjorde stort indtryk på os. I vores ungdommelige kådhed og med den unge tros gåpåmod var vi hver for sig overbevist om, at fremtiden måtte ligge ude i verden på missionsmarken og ikke på pløjemarken.

ken i Vestjylland. At mennesker ikke havde hørt om Kristus og modtaget ham som frelser blev til en vis grad også vores ansvar.

Missionskonferencerne på Luthersk Missions Højskole i Hillerød satte også spor og forstærkede oplevelsen af at have et ansvar og en opgave med at bringe evangeliet til dem, der endnu ikke kender Jesus. Jeg husker blandt andet et møde med daværende Tanzania-missionær Erik Nielsen, hvor han med sit store kors på maven med glæde og entusiasme fortalte om mission og evangelisation i Tanzania. Det prentede sig ind i mig, og tanken om, at missionærlivet eller noget i den stil var vejen for mig, var svær at ryste af mig. Der var noget her, jeg måtte være en del af. En del af Guds nød for ufrelste mennesker blev også min.

Nu er jeg så heldig, at jeg i 3.g blev kæreste med min fortlørlige ven. Merete og jeg havde siden efterskolen talt og skrevet meget med hinanden om tro og mission. At bringe evangeliet til flere var en fælles nød. Og da vi blev mere end venner, var vi begge indforstået med, at tro og tjeneste kunne få afgørende betydning for vores fremtidige arbejds- og familiesituation. Og da vi har lært hinanden at kende i en tidlig alder, har vi fået nogle af de samme indtryk og påvirkninger vedrørende et liv i mission.

Men med tiden fortonede »den første kærlighed« til missionen sig lidt og blev afløst af vores »første kærlighed« til hinanden. Efter nogle år med KFS' Ledertræningscenter og efterskolevikariater var vi begge godt i gang med studierne i Aarhus. Merete læste musikvidenskab, og jeg var begyndt at læse teologi med sigte på engang at blive præst. Efter nogle års studier kørte jeg dog lidt træet i den folkekirkelige situation og i udsigten til præstegård på

landet i 40 år, og jeg var ikke længere helt overbevist om, at det var den vej, jeg skulle.

Efter en rygsæktur til Peru og Bolivia i sommeren 1997 begyndte der at ske nogle ting. Vi fik en øget interesse for et folk og et land, hvor vi også fornemmede en åndelig nød. Efterfølgende oplevede vi, at vi nærmest overalt blev konfronteret med manglen på missionærer. Diverse missionsselskaber havde særligt svært ved at finde mennesker til længerevarende opgaver. Vi oplevede det som en påmindelse om at tage »det gamle kald« op og begyndte at arbejde med spørgsmålet, om det mon var det, vi skulle, når vi engang var færdige med studierne.

Nattog til fremtiden

Rygsækturen til Peru og Bolivia i sommeren 1997 var ikke tænkt som en rekognosceringstur eller en test på, om vi skulle være missionærer. Det var endnu ikke så meget i overvejelserne på dette tidspunkt.

Alligevel tror jeg ikke, det var tilfældigt, at vi rejste netop dertil. Jeg har, siden jeg var barn, haft en særlig interesse for Sydamerika, inkaerne og så videre. Andesbjergene trak mere end Himalaya. Da jeg som dreng læste *Jorden rundt på 80 dage*, syntes jeg, at det mest spændende var Phileas Foggs og Passepartouts tur gennem Patagonien. I 1997 gik turen ikke til Patagonien, men jeg har sidenhen været der to gange og fået bekræftet, hvor fascinerende og barsk den sydlige del af Sydamerika er.

Vi havde ikke planlagt at besøge Arequipa på vores tur. Men undervejs mødte vi andre rejsende, som anbefalede byen og ikke mindst Colca-dalen med de store Andeskondorer. Derfor endte vi med at justere rejseplanen og tage over Arequipa.

Og måske fik vi allerede – uden at vide det – et lille forvarsel om fremtiden, da vi steg på bussen i La Paz. Her mødte vi nemlig to norske damer, som var lærere på Den Norske Skole i Cochabamba, Norsk Luthersk Missionssamband (NLM) skole for missionærbørn. Vi havde ikke meget idé om formålet med en norsk skole i Bolivia, men vi forstod, at de var missionærer, og vi fik en hyggelig snak med dem. Desuden lånte vi nogle næsten aktuelle Vårt Land af dem og blev opdateret lidt på nyhederne på nordisk.

I Puno steg vi på nattoget mod Arequipa. Det var et gammelt tog, og kupeen var temmelig slidt, og det skulle blive en iskold tur ned gennem Andesbjergene.

Vi pakkede os godt ind i jakker og tæpper, men kulden sneg sig ind på os alligevel, og det var ikke så underligt. Da vi midt om natten gjorde holdt ved en lille station, kunne vi skrabe is af indersiden af vinduet.

Turen tog 12 timer, og da vi endelig nåede frem til Arequipa, var vi godt trætte, for vi havde ikke fået sovet og hvilet meget, mens toget skrumlede ned fra højderne og rundt i de mange sving i den kolde nat.

Men Arequipa tog os straks med storm. Her skinnede solen, vi fandt et dejligt hostel midt i byen, og vores første møde med den smukke, centrale plads, Plaza de Armas, var betagende.

Vi blev straks betagede af Arequipa med det smukke, historiske centrum og vulkanerne rundt om.

Vi anede ikke, at denne smukke by med det dejlige klima skulle blive vores hjem nogle år senere.

Men der er ingen tvivl om, at da vi begyndte at overveje – eller genoverveje – muligheden for at rejse ud som missionærer, så var denne tur til Peru medvirkende til, at det netop var dette land, vores øjne rettede sig imod. Og at missionens hovedkvarter derudover lå i Arequipa, gjorde ikke interessen mindre, for vi

havde fået et godt indtryk af byen, og vi forbandt noget meget positivt med dette sted.

Så måske var det en del af vejen til missionærtjenesten, at gode backpacker-venner overtalte os til at ændre planer og tage nattoget til Arequipa. Set i bakspejlet tror jeg i hvert fald, at det blev en brik, som Gud senere kunne bruge i vores overvejelser og i hans ledelse af os mod et liv og en tjeneste i Arequipa.

Solstik i Puno

Tidligere på vores rejse havde vi ellers haft en oplevelse, der fik os til at tænke, at missionærlivet måske ikke var noget for os. Vi ville gerne besøge Elsebeth Kristensen, som vi havde gået i skole med, og hendes mand, Henrik, der boede i Puno, hvor de virkede som missionærer. Men vi havde ikke fået lavet en decideret aftale med dem.

Det var før mobiltelefonernes tid, så da vi kom til Puno, forsøgte vi at finde deres hjem ud fra den adresse, vi havde fundet i LM's blad. Men vi opdagede, at det var en postboks-adresse, vi rendte rundt med, så den hjalp os ikke ret meget. Det var én af mange gange, hvor det gik op for os, at det er en stor fordel at kunne spansk, når man er i Peru, for det tog lang tid at forstå, at det ikke var en almindelig, fysisk adresse, vi var udstyret med!

På postkontoret var de så venlige at give os adressen på en evangelisk kirke, hvor de vidste, der var nogle hvide missionærer. Da vi nåede frem, var kirken hermetisk lukket, og ingen åbnede, når vi bankede på. På nabokonen forstod vi dog, at der plejede at

komme nogen lidt senere på dagen. Vi ventede nogen tid og blev trætte i formiddagssolen, der oppe i 3.800 meters højde skinnede ned fra en skyfri himmel. Efterhånden var vi ved at opgive, da Merete pludselig udbrød: Det var da Elsebeth! En pickup kørte forbi på gaden, og Merete mente at have spottet vores veninde. Vi sprang ud på gaden og vinkede og råbte efter hende, så folk må have tænkt, at de skøre gringoer led af solstik og højdesyge på én gang. Men bilen vendte om og kom tilbage, og ganske rigtigt: Det var Elsebeth, der sad bag rattet.

Hun kunne fortælle, at det slet ikke var deres kirke, vi stod ved, så der kunne vi have stået til næste søndag, uden at de var kommet forbi. Det var virkelig et underligt sammentræf, at hun kom forbi, netop som vi sad der – eller også var Helligånden på spil.

Det viste sig, at det nok ikke var det bedste tidspunkt for et besøg. Hun var ret besværet af en graviditet og var desuden ekstra ophængt, fordi hun var alene hjemme med deres lille pige, idet hendes mand var på bibelskolen i Juliaca for at undervise. Vi fornemmede altså, at det var besværlige dage. Nu skal det siges, at hun absolut ikke hører til dem, der klynker. Hun er en sej kvinde, der sidenhen har lært os meget om tålmodighed og udholdenhed, da vi senere blev kolleger i Peru. Den dag vi besøgte hende, var hun bare ærlig om, at livet som missionær ikke altid er let og fyldt af eventyr.

Vi anede efter dette besøg, at der også er en tung og hård side ved missionærlivet. Noget, vi senere til overmål selv skulle erfare. Men den dag tænkte vi faktisk, at det med at være missionærer

måske slet ikke var noget for os. Vi var måske ikke egnede til det hårde liv, som missionærene førte. Uden at vi havde været ude på at teste det, havde vores gamle missionskald fået lidt solstik oppe i højderne i Puno, så den første tid efter vores rejse gik vi ikke med tanker om at rejse ud. Men vi fik alligevel et særligt bånd til dette land og det venlige folk, vi havde mødt, som gjorde, at da vi siden begyndte at tænke i mission, så var det straks Peru, der dukkede op i vores hjerte og tanker.

Samtidig var vi ikke naive. Vi vidste godt, at det ville koste afsavn af venner og familie at gå ind i en missionærtjeneste, at hverdagen kunne være hård, og at skuffelser kunne tære på kræfterne.

Andet var vi jo heller ikke blevet lovet af vores Herre og Mester – uanset hvor vi ville bosætte os. En tjener står ikke over sin Herre, og disciplen må forvente, at det går ham som hans Mester.

Kald det kald - eller kald det kærlighed

Hvad vil det sige at have kald til mission og missionærtjeneste? Det var et af de spørgsmål, vi tumlede noget med i vores overvejelser og forberedelser.

Det er sikkert, fordi jeg ikke hørte ordentligt efter til møderne i min teenage- og tidlige ungdomstid, men jeg gik med en fornemmelse af, at et kald var noget stort og afgørende, som man skulle have helt styr på. Jeg havde hørt udmærket forkyndelse om, at Gud har en plan for verden og kirken. Men jeg havde også indtryk af, at Gud havde en masterplan for hvert enkelt menneske,

og så gjaldt det simpelthen om for os mennesker at ramme lige midt i bull's eye, når vi valgte uddannelse, ægtefælle, arbejde og så videre. Og det var nærmest at betragte som en ulykke, hvis man ikke ramte plet med sit liv i Guds plan.

Jeg ved ikke helt, hvor den fornemmelse kom fra. Men der lå ligesom en aura af alvor over ordet »kald«. Jeg husker også, at jeg spurgte mig selv, om mine motiver for at overveje en missionærtjeneste mon var gode og rene nok.

Det var godt og afklarende at arbejde med disse spørgsmål og tale med forskellige mennesker om det.

For nok havde vi siden efterskoletiden haft tanker om mission, men vi syntes ikke, vi kunne fremvise et stort flot kald med tilhørende klare tegn og undere. Men Guds ord viste os, at vi alle er kaldet til at tage del i evangeliets tjeneste, lige meget hvor vi bor, og uanset hvad vi laver. Og vi var helt bevidste om, at vi, der har taget imod evangeliet, er forpligtede over for dem, som endnu ikke kender Kristus.

Men er det nu også nok? Ja, der er i hvert fald kald nok i disse ord til, at enhver, som læser dem, må overveje og tale med Gud om, hvor og hvordan han eller hun skal følge dette kald.

Samtidig havde vi også lyst til et arbejde af den slags, som gør sig gældende for missionærer. Vi syntes, det kunne være spændende at arbejde og virke i et andet land, en anden kultur, lære et nyt sprog og så videre. Og når det så samtidig kunne ske som en del af Guds riges arbejde, så var det jo bare helt perfekt!

En gammel bog fra det nu hedengangne Savanne Forlag med den måske lidt kedelige, men dog meget dækkende titel, »Sådan

blev jeg missionær«, var i høj grad medvirkende til at give mig afklaring og frimodighed. Bogen var en samling vidnesbyrd fra forskellige missionærer, der havde vidt forskellig baggrund, og som stod eller havde stået i mange forskellige slags opgaver. De fortalte hver især om, hvad der havde ført dem til en tjeneste i international mission. Her var alle mulige kaldshistorier lige fra de mirakuløse til de helt ordinære. Der var kvinden, der havde gået på stranden og hørt Guds stemme sige: Du skal rejse til Libanon. Der var den landbrugsuddannede, der havde udlængsel og eventyrlyst og havde set missionsarbejdet som en mulighed for at udleve sine drømme. Og så var der alt det midt imellem.

Vi fandt ro i, at i dette spektrum kunne vi også godt se os selv. Og vi opdagede, at Gud bruger mange måder og midler til at kalde og sende. Eventyrlyst, sproglæde, nysgerrighed og kærlighed til et bestemt sted eller land er også noget, Gud bruger til at kalde og vække interesse for hans store mission, lige så vel som kærligheden til Jesus, til evangeliet og nøden for de ufrelste.

Undervejs talte jeg også med daværende fakultetsleder på Menighedsfakultetet, Leif Kristiansen, om dette med at vælge den rette vej. Han tog blandt andet udgangspunkt i Salme 25, hvor der står, at Herren lærer de ydmyge sin vej. Nu har jeg nok aldrig været plaget af et specielt ydmygt sind, så jeg var lidt i tvivl om, hvorvidt dette løfte nu også gjaldt mig. Leif forklarede, at det at være ydmyg ikke kun handler om at have en ydmyg karakter, men også om ikke at have kontrol og ikke at kunne overskue vejen frem. Det er en ydmygende oplevelse for os, der gerne vil vide alt og være helt sikre, før vi tager det næste skridt.

Men netop når vi midt i usikkerheden ydmygt lægger alt i Guds hænder, så lover han at vejlede os. Også selv om den vejledning ikke altid er så konkret, som vi kunne ønske.

Men når vi under bøn og i tillid til Guds hjælp afvejer for og imod og bruger vores fornuft til at tage en beslutning, så må vi stole på, at Gud er med i de valg, vi træffer.

Det blev en hjælp, fordi det flyttede fokus væk fra en eller anden udefinerlig følelse af kald og vejledning og over på løftet om, at Gud lærer os vejen, mens vi går den.

Processen lærte os noget om, at kald sjældent er et eller andet stort og forkromet, som man har sikkerhed for og overblik over gennem hele livet. Vi har et primært kald som kristne, og det er at tilhøre Jesus og være Guds børn. Og ud fra denne helt grundlæggende kaldelse sender Gud os ud i forskellige opgaver og situationer. Det vigtigste er ikke, om vi løser den ene eller den anden opgave, men at vi bliver i Guds kærlighed. Det vigtigste kald er ikke vores opgave, men kaldet til at være og leve som Guds børn. Med dette forhold til Gud som fundament kan vi så gå i hans sendelse og i de opgaver, der bliver lagt foran os, ligegyldigt hvor vi bor. Så hvorfor ikke gøre det i Peru?

Kærlighedens tvang

Overvejelserne om missionærtjeneste handler ikke kun om én selv, om familien, om afsavn og muligheder og så videre. Hvis det var tilfældet, er det slet ikke sikkert, at vi var kommet afsted. Skal vi finde den egentlige begrundelse for at rejse ud som mis-

sionær – den begrundelse, der også holder, når alt andet vakler – så skal vi rette opmærksomheden et helt andet sted hen, nemlig mod Bibelen.

Fra jeg var helt ung, har jeg haft vanskeligt ved at komme uden om Bibelens tydelige tale om frelse og fortabelse. Bibelen beskriver klart og realistisk, at vi mennesker har ødelagt forholdet til Gud og til hinanden, og at hele verden er i en så uoprettelig tilstand, at vi ikke selv kan redde det brudte og ødelagte. Og vi er langt mindre i stand til at komme af med vores skyld over for Gud, der har skabt os og givet os livet som gave.

Lige så klart taler Bibelen om, at Gud elsker det fortabte menneske med en evig og inderlig kærlighed. Derfor kommer Gud selv og genopretter det, vi mennesker har ødelagt. Han giver os en ny mulighed for at leve i fællesskab med ham, fordi hans hjerte banker for hver enkelt af os.

Gud skabte selv en udvej fra vores fortabte situation, da han sendte sin søn Jesus Kristus for at tage vores vilkår på sig og dø og opstå for os. Der findes altså kun én vej til fællesskab med Gud og til evigt liv, og det er gennem troen på Jesus. For ingen anden har betalt prisen for vores frelse.

Jeg har altid forstået Jesu ord i Johannesevangeliet kapitel 14, om at han er vejen, sandheden og livet som et eksklusivt udsagn. Kun ved tro på Jesus kommer vi til Gud og kan få fred med ham.

På samme måde med ordene fra Apostlenes Gerninger 4, hvor Peter siger følgende om Jesus: »Og der er ikke frelse i nogen anden, ja, der er ikke givet mennesker noget andet navn under himlen, som vi kan blive frelst ved.«